

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: BREV TIL: Buntzen Gyllembourg-Ehrensvaerd, Thomasine Christine FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1812-11-06)

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "BREV TIL: Buntzen Gyllembourg-Ehrensvaerd, Thomasine Christine FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1812-11-06)", i *Brevvexling fra J. L. Heibergs Reise til Sverige i Efteraaret 1812*, Cohens Bogtrykker, s. 79. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990082-000-shoot-L0019900820000031.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Brevvexling fra J. L. Heibergs Reise til Sverige i Efteraaret 1812

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Stockholmd. 6te Novb. 1812.

I Gaar, kjære Moder, fik jeg da endelig det Brev, hvori Du besvarer mit Brev fra Strømsberg. Molbech der har s. 80 været paa Valloxsæby, bragte det hjem til mig, just paa samme Tid, som jeg var hos ham for at tale med ham en Gang inden han reiste. Følgelig traf hverken jeg ham, eller han mig. I Gaar reiste han til Kjøbenhavn. Det har ret glædet mig endelig at have faaet to Breve, som indeholde Svar paa mine egne; thi hidindtil har vor Correspondance været altfor besynderlig, næsten som en Samtale mellem to Døve, hvoraf hver fortæller sin Historie, uden at den ene hører hvad den anden siger. Jeg begriber ikke, hvor jeg kan have faaet den ufortjente Roes for mit Brev. Jeg selv synes meget ilde om mine Breve, og naar jeg, efter at have skrevet dem, læser dem igjennem, ønsker jeg altid, at jeg kunde lade være at sende dem bort, saa flau og daarlige forekomme de mig. Brevene fra Kjøbenhavn derimod interessere mig uendeligt, og jeg læser dem altid flere Gange igjennem for ret at nyde dem. Jeg finder i Dine Breve nogle Ytringer af at Du frygter for at Fortællingen om Dine mange kjærlige Angester. Projekter og Overtroe skulde kiede mig, men vær forsikkert om, at hvis noget moerer og ret glæder og rører mig, da er det Tanken om at være saa afholdt og savnet, og enhver nye Bekræftelse derpaa er mig en nye Kilde til Fornøielse. Naar jeg længe har ærgret mig over at see de affecterede og overspændte Ideer og Følelser, som herske i den herværende nyere poetiske Skoles usle Efterligninger af Goethe og Schlegel, Saa er det mig ret en sand Vederqvægelse at træffe paa noget, der indeholder Naturlighed og Udbrud af en virkelig poetisk Følelse. Hvad der ret har frapperet mig, er den Idee om hvorledes de Fraværendes Øiekast mødes i Stjernerne; thi den selv samme Tanke er just faldet mig ind, og jeg har ogsaa anvendt den i et lille Vers, som jeg sendte Dig til Din Fødselsdag, og som jeg vil haabe, at Du har faaet. Ainsi les beaux ésprits se rencontrent. Jeg seer deraf, at det er en naturlig Idee, siden andre have havt den samme. — Grev Baudissin faaer jeg med hver Dag kjærere. Han er det eneste interessante Menneske, som jeg endnu har seet. Han har endnu ikke fulgt mig til Schlegel; thi paa den bestemte Dag var Schlegel gaaet ud, saa at der ikke blev noget af. Paa Mandag tænker jeg, at det kan skee. Baudissin har ogsaa gjort mig en Tjeneste ved at tilbyde mig 2 Gange om Ugen, s. 81 hver Onsdag og Fredag, Plads i hans Loge paa Operahuset. I Gaar var jeg paa Concert paa Ridderhuset, Kammerherre Silfverstolpe gav mig en Billet dertil. I Aften er jeg inviteret til Oberstlieutenant Jan David Silfverstolpe. — Forresten har jeg den Ærgrelse, daglig at opdage, at de svenske Damer have meget lidt Cultur og Smag. Ved første Øiekast og saalænge man taler om ligegyldige Ting, troer man, at de ere de mest cultiverede Damer i Verden, saa meget Udvortes besidde de. Man kan sige, at de have søde Manerer og ere grumme angeneemme, men indlader man sig lidt dybere med dem, saa kommer deres Dumhed tilsyne. Imidlertid troede jeg dog, at det blot var en ond Vane til at hænge ved det gamle, end Mangel paa Receptivitet af noget bedre. Især troede jeg, at Frøken Jeanne Strokirck maatte have megen Følelse for det Skjønne, thi hun taler med Henrykkelse om Poesie, kjender alle de ældre svenske Digtere, har selv gjort sig et Udvalg af de smukkeste Digte, hvilke hun egenhændig har afskrevet, og har laant mig en Mængde af svenske Bøger. Jeg tvivlede ikke paa, at hun vist ogsaa vilde have Følelse for et Digt af den nyere Art, hvori der hersker mere Phantasie end i de ældre. Uvis, hvorledes jeg skulde bære mig ad for at skaffe hende noget sligt, traf jeg just en Dag paa Bogladen en lille svensk Bog, hvori der stod en Oversættelse af det smukke danske Digt i Idunna: Kong Valdemars Dotter og Alkors Søn, De gave hinanden deres Troe udi Løn. Dette syntes mig just at være noget for hende; thi det var dansk Poesie, oversat paa Svensk, saa at Sproget altsaa ikke kunde genere hende. Jeg kjøbte Bogen og laante den til hende. Men da hun havde læst den, loe hun af den, kaldte den en Ammestue-historie, og sagde, at hun ikke kunde begribe, hvorledes jeg kunde rose den. Hun fik naturligvis et stort Partie, thi alle, som havde læst Digtet, var af hendes Mening. Overalt troer jeg vist, at Grev Baudissin har Ret, naar han siger, at der ingensteds i Verden gives saa mange Philistere som her; thi de ere næsten allesammen intet andet. Jeg vil herefter ikke forsøge paa at gjøre flere Omvendelser, siden mit første Forsøg løb saa daarligt af.

Her i Huset er en saa stor Sorg i Dag, thi den lille Sophie er saa syg for Tænder, at det seer betænkeligt ud s. 82 med hende. Imidlertid vil jeg dog haabe, at hun kommer sig. Grevinden og alle Frøkerne sidde og græde her hele Dagen. Det er vel ikke saa farligt, som de indbilde sig. Med Guds Hjelp gaaer det vel over.

Lev vel, gode Moder, og skriv mig snart til. Hils og tak Bruun for hans Brev, jeg skal med det første besvare det.

Din hengivne Søn

J. L. H.

P. S.

I dette Øieblik fik jeg Dit Brev af 26de Oktober, som jeg nærmere skal besvare. Kun følgende Spørgsmaal vil jeg korteligen gennemgaae.

Spørgsmaal: Hvor kunde Du kjede Dig paa den store Opera?

Svar: Fordi de spilte et kjedsommeligt Stykke.

Spørgsm. Det prægtige Huus og de fremmede Damer vare dog fornøielige.

Heiberg, Johan Ludvig, *Brevvexling fra J. L. Heibergs Reise til Sverige i Efteraaret 1812,*

Svar. Det første havde jeg forestilt mig endnu prægtigere, de sidste kunde jeg ikke see.

Spørgsm. Hvad synes Du om Ridderholmskirken?

Svar. Ret godt.

Spørgsm. — — — Om Kongens Bibliothek?

Svar. Bedre end om Bibliothekaren.

Invectiv. Skam Dig Doven Lars! at komme for silde paa Paraden.

Gjengjeld. Selv Doven Lars! Det var ikke min, men Gustavs Skyld.

Spørgsm. Hvoraf veed Moder alt dette?

Svar. Af Excellencen Gyllenborgs Brev af d. 20de October.

Spørgsm. Har Du læst bravt i de 4 tykke Dele af Stockholms Beskrivelse?

Uagtet jeg ikke vilde have skrevet mere, saa maa jeg dog tilføie følgende :

Det er mig umuligt at skrive vidtløftigt om alt hvad jeg seer. Vilde jeg gjøre det, saa maatte jeg sidde hele Dagen med Pennen i Haanden, kunde altsaa ikke gaae ud, fik saaledes intet at see, og følgelig heller intet at skrive om. Noget maae jeg gjemme til at fortælle om. Vi maae ogsaa have s. 83noget at tale om, naar jeg kommer hjem. Hvad der især interesserede mig, har jeg lidt efter lidt ogsaa skrevet om. Menneskene har jeg skildret nøiagtigt. Om Ridderholms-kirken, Arsenalet, Operaen har jeg skrevet en heel Deel. Om et Bibliothek er ikke meget at fortælle. Veien fra Jønkøping af har jeg kuns havt liden Glæde af, thi Veiret har været saa ubehageligt, at jeg for det meste sad indhyldet i min Chenille, med Hatten trukken ned over Øinene. Imidlertid skal jeg dog i Morgen see at samle mine Bemærkninger og lagttagelser og at skrive en Portion op til næste Gang. — Hils Gyllembourg og siig ham, at Excellencen Gyllenb. har kjørt omkring med mig til Bancocommissairen samt Majoren Lars Silfverstolpe. Den sidste var ikke hjemme, men jeg leverte Brevet til hans Frue. I det Selskab, hvori jeg skal i Aften, venter jeg at træffe Majoren; jeg skal da spørge ham om Major Schürer. — Doktoren har nu sagt, at den lille Sophie var uden Fare. Grevinden vilde have skrevet i Dag, men er bleven forhindret af den Lilles Sygdom.